

Stichting Leefbaar Beuseberg
Secretariaat R.H. Achtereekte
Beusebergerweg 76W
7451 NE Holten
stichtingleefbaarbeuseberg@gmail.com

Aan College van Gedeputeerde Staten van Overijssel
ter attentie van secretariaat eenheid Ruimte en bereikbaarheid
Postbus 10078
8000 GB Zwolle

Holten, 17 augustus 2022

Betreft: zienswijze Provinciaal Programma Energiestrategie provincie Overijssel

Geacht college,

Hierbij dienen wij – Stichting Leefbaar Beuseberg - een zienswijze in op het door u gepubliceerde Provinciaal Programma Energiestrategie.

Onze stichting

Stichting Leefbaar Beuseberg is een particulier initiatief van een aantal burgers uit de Beuseberg en omgeving dat zich grote zorgen maakt over de wijze waarop destijds door de gemeente Rijssen-Holten plannen zijn gemaakt voor de plaatsing van windturbines in het algemeen en in de Beuseberg in het bijzonder. Wij streven ernaar om de invloed van infrastructurele bouwwerken die nodig zijn voor de energietransitie tot een minimum te beperken en te zoeken naar alternatieve vormen van energiewinning. De Stichting erkent de noodzaak van de Energietransitie. Echter, er zijn betreffende windmolens grote zorgen over schade aan de gezondheid, de leefomgeving, de sociale verhoudingen tussen mensen met tegengestelde belangen en is er sprake van horizonvervuiling in het Twentse en Sallandse coulissenlandschap. Onze bezwaren richten zich daarom vooral op het gegeven dat uw programma Energiestrategie zich specifiek richt op windenergie. In deze zienswijze zullen wij onze bezwaren verder toelichten.

Bezwaar 1 - Tijdstip publicatie

Allereerst hebben wij ernstige problemen met het moment van publicatie. Door dit zo vlak voor de vakantieperiode te publiceren, lijkt het alsof u wilt voorkomen dat de inwoners van onze provincie bezwaar maken tegen uw plannen.

Bezwaar 2 – Publicatie druist in tegen proces Gemeente Rijssen-Holten

Gemeente Rijssen-Holten heeft besloten om de uitgangspunten van de RES-Twente niet blind te volgen. Na felle reacties op de plannen voor windenergie, heeft Rijssen-Holten voor een andere aanpak gekozen. Over één ding is iedereen het namelijk wél eens: er moet nú iets gebeuren aan CO2-reductie en het opwekken van groene energie. Verschillende actiegroepen, ondernemers, inwoners en duurzaamheidspartijen stelden samen met de gemeente een Plan van Aanpak op. Met als doel direct aan de slag te gaan met energiebesparing én in 2023 een uitgewerkt plan opleveren voor het opwekken van groene energie. De aanpak van uw college om voor de gehele provincie voor plaatsvervangende besluitvorming te gaan druist volstrekt in tegen het democratisch principe waarbij elke overheid primair zelf verantwoordelijk is voor de uitvoering van zijn bevoegdheden. Uw besluitvorming getuigt tevens van minachting voor dit

proces. Wij vinden dit onbegrijpelijk, des te meer omdat de provincie keer op keer hamert op het belang van participatie. Daarom maken wij bezwaar tegen uw besluitvorming in dit stadium.

Bezwaar 3 - Impact op de gezondheid

In de raadsvergadering van gemeente Rijssen-Holtens dd. 25 mei 2021 is door Dr. Jan Baan namens alle artsen in de gemeente betoogd dat er een aanzienlijke kans bestaat dat windturbines schade veroorzaken aan de gezondheid, zowel bij volwassenen als vooral ook bij kinderen. Diverse verdragen verplichten onze overheid om bij het vaststellen van wetten en voorschriften rekening te houden met de gezondheid van inwoners.

Voor het Europees Hof van Justitie hebben soortgelijke bezwaren geleid tot stillegging van de ontwikkeling van windturbines in België. Onze eigen Raad van State heeft een plan nabij Delfzijl stilgelegd op basis van deze jurisprudentie en heeft de wetgever geadviseerd regels voor de plaatsing van windturbines te bepalen die wel voldoen aan die verdragen.

Ontwikkelaars van windturbineparken betogen dat wetenschappelijk niet kan worden aangetoond dat windturbines nadelige gevolgen hebben voor de gezondheid. Echter, niemand heeft kunnen aantonen dat er *geen* sprake is van nadelen voor de gezondheid en uit recente onderzoeken blijkt wel degelijk dat windturbines nadelig zijn voor de gezondheid van omwonenden. Dat geldt in het bijzonder voor windturbines met een tiphoogte van 200 meter of meer, waarbij lage frequentie geluiden en trillingen merkbaar zijn.

Bezwaar 4 - Effectiviteit windturbines

De hele aanpak rondom het ontwikkelen van verduurzamingsplannen door het Klimaatberaad lijkt gebaseerd op het verdelen van de pijn. Maar het getuigt in onze ogen van een tunnelvisie om die aanpak blind te volgen. Het document **Windsnelheid per gemeente SDE++ juli 2020** Bron: **KNMI, CBS en RVO.nl** geeft inzicht in de gemiddelde windsnelheden per gemeente. Met name in Salland en Twente is sprake van de laagste gemiddelde windsnelheden van het hele land. Windturbines kunnen in dit deel van de provincie enkel effectief zijn bij een masthoogte die aanzienlijk hoger is dan 100 meter. Vandaar dat we de energietransitie in deze regio moeten verleggen naar alternatieve vormen van energiewinning.

Bezwaar 5 - Voorschriften andere landen

In Duitsland en Denemarken is voorgeschreven dat windturbines niet mogen worden gerealiseerd binnen een afstand van 10 maal de tiphoogte van woningen. Een masthoogte van 125 meter leidt al snel tot een tiphoogte van meer dan 200 meter. Bij onze oosterburen mogen dus geen windturbines gebouwd worden binnen een afstand van 2 kilometer van woningen. Alhoewel in Beieren wordt nagedacht over beperkingen van die afstand zou nog altijd een afstand van 1 kilometer worden gehanteerd ofwel, een omtrek van 2 kilometer. In het grootste gedeelte van onze provincie zou er geen enkele windturbine gerealiseerd kunnen worden als in Nederland soortgelijke regels worden gesteld.

Bezwaar 6 - Capaciteit netwerk

Wij hebben er geen enkel begrip voor dat alle overheden door gaan in de tunnelvisie van de Energiestrategie. Zeker waar in grote delen van het land en vooral ook in onze eigen provincie nu al grote problemen ontstaan op het elektriciteitsnet. Bijvoorbeeld wanneer bedrijven zonnepanelen willen plaatsen. De capaciteit van het net is onvoldoende om deze duurzame energie te verwerken. De netbeheerders lijken niet in staat om die capaciteit binnen de planperiode van de Energiestrategie structureel voldoende uit te breiden. Hoe wil men dan de capaciteit verwerken die wordt gegenereerd door de windturbines waarmee u onze provincie wilt vervuilen?

Ons advies: Alternatieven voor windenergie

In onze gemeente zijn we op diverse vlakken bezig met onderzoek naar alternatieven. Een belangrijke rol is weggelegd voor de toepassing van zonnepanelen. Onze stichting is daar sterke voorstander van. Daarbij benadrukken wij het belang van het toepassen van de zonneladder. Wij pleiten ervoor dat uw College de uitgangspunten van de zonneladder opneemt in de provinciale aanpak van de energietransitie.

Tot slot

Stichting Leefbaar Beuseberg vraagt u om onze mooie provincie en haar inwoners te beschermen tegen de tunnelvisie van het Klimaatberaad. Als u mocht besluiten om toch op deze heilloze weg door te gaan, zullen wij ons blijven verzetten.

Stichting Leefbaar Beuseberg

Pieter Jongbloed
Voorzitter

